

WWF Ελλάς
Λεμπέση 21
Αθήνα 11743

Τηλ: 210 3314893
Fax: 210 3247578
tnantsou@wwf.gr
www.wwf.gr

ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΕ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ

Διαβούλευση: Σχέδιο νόμου «Ανάπτυξη καταδυτικού τουρισμού, ρυθμίσεις αναπτυξιακού χαρακτήρα, ρυθμίσεις για κολυμβητικές δεξαμενές εντός τουριστικών καταλυμάτων, σήμα πιστοποίησης glamping και λοιπές διατάξεις» <http://www.opengov.gr/tourism/?p=1886>

Υπουργείο: Τουρισμού

Φάση: Δημόσια διαβούλευση 24 Φεβρουαρίου 2020, 18:00 - 9 Μαρτίου 2020, 14:00

Επικοινωνία: Θεοδότη Νάντσου, επικεφαλής πολιτικής

Σχόλια επί του άρθ. 9 – Ελεύθερα τεχνητά υποβρύχια αξιοθέατα

Το άρθρο ξεκινά από λάθος αφετηρία. Αναφέρεται σε «εμπλουτισμό της υποθαλάσσιας χλωρίδας και πανίδας και την εν γένει βελτίωση της ελκυστικότητας του βυθού», χωρίς όμως καμία απολύτως πρόνοια για το απαραίτητο επιστημονικό υπόβαθρο κάθε επέμβασης στα ευαίσθητα θαλάσσια οικοσυστήματα. Τελικά, ο εμπλουτισμός αφορά μόνο την πόντιση πλοίων ή άλλων υλικών για να γίνουν «υποβρύχια τουριστικά αξιοθέατα».

Η πρόβλεψη για πόντιση «υποβρύχιων αξιοθέατων» όχι απλώς χωρίς οικονομικό αντάλλαγμα, αλλά και χωρίς οποιαδήποτε πρόνοια για εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων εγείρει σοβαρά ζητήματα προστασίας του θαλάσσιου περιβάλλοντος.

Κατ' αρχήν, η ανάπτυξη του καταδυτικού τουρισμού κατά κανόνα βασίζεται στο ζωντανό και υγιές θαλάσσιο περιβάλλον και όχι σε τεχνητές απομιμήσεις. Η αυθαίρετη πόντιση αντικειμένων κάθε είδους, από μεγάλα πλοία μέχρι μικρότερα αντικείμενα τέχνης, μπορεί εύκολα να καταλήξει σε συσσώρευση απορριμμάτων στους ελληνικούς βυθούς και σε ρύπανση και ανυπολόγιστη υποβάθμιση σημαντικών θαλάσσιων οικοσυστημάτων.

Στο σχέδιο νόμου δεν γίνεται μνεία ούτε για την υπαγωγή αυτής της δραστηριότητας σε στοιχειώδη, και πάντως απολύτως δεσμευτική στο πλαίσιο του ενωσιακού δικαίου, εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Ουδενμία επίσης αναφορά υπάρχει σε ειδικότερο καθεστώς για τις θαλάσσιες προστατευόμενες περιοχές ή για την προστασία οικοτόπων προτεραιότητας, όπως οι ποσειδωνίες.

Ειδικά όσον αφορά τα μεγάλα τεχνητά ναυάγια, είναι απαραίτητο να υπάρξει ειδικός χωροταξικός σχεδιασμός, ενδεχομένως στο πλαίσιο του θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού. Είναι αδιανόητο η πόντιση μεγάλων πλοίων να αφεθεί στην ελεύθερη πρωτοβουλία του οποιοδήποτε. Προφανής είναι ο κίνδυνος να καταλήξουμε ακόμα και σε νεκροταφεία πλοίων που για λόγους κόστους οι ιδιοκτήτες προτιμούν να μην υποβάλουν στις προβλεπόμενες περιβαλλοντικά ορθές τεχνικές διάλυσης, με βάση το θεσμικό πλαίσιο της ΕΕ.

Ενδεικτικά, παραθέτουμε απόσπασμα από τη σχετική με την ασφαλή διάλυση πλοίων σελίδα του ΥΠΕΝ: «*Το ζήτημα της ανακύκλωσης των πλοίων έχει προκύψει τα τελευταία χρόνια ως ένα κρίσιμο θέμα τόσο σε ευρωπαϊκό όσο και σε διεθνές επίπεδο. Στα πλαίσια της περιβαλλοντικά ορθής διαχείρισης των αποβλήτων οι χώρες, που αποτελούν κράτη σημαίας, θα πρέπει να εξασφαλίζουν ότι τα πλοία, που φέρουν τη σημαία τους, όταν αυτά καταστούν απόβλητα, όταν δηλαδή θα έχουν ολοκληρώσει τον κύκλο ζωής τους, θα πρέπει να οδηγούνται σε κατάλληλα αδειοδοτημένες μονάδες ανακύκλωσης πλοίων και εκεί να ανακυκλώνονται με τρόπο περιβαλλοντικά ορθό αλλά και με τρόπο που θα εξασφαλίζει την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων που προβαίνουν στην εν λόγω εργασία. Αντίστοιχα, οι χώρες, στις οποίες υπάρχουν*

μονάδες ανακύκλωσης πλοίων- διαλυτήρια πλοίων- θα πρέπει να εφαρμόζουν κατάλληλες διαδικασίες ώστε οι μονάδες αυτές να είναι περιβαλλοντικά αδειοδοτημένες για να προβαίνουν στην δραστηριότητα της ανακύκλωσης των πλοίων και να τηρούν τις προδιαγραφές για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων σε αυτές.»

Το άρθρο πρέπει να αποσυρθεί, καθώς εγκυμονεί σοβαρότατους κινδύνους για το θαλάσσιο περιβάλλον. Η δυνατότητα πόντισης υποβρύχιων αξιοθέατων μπορεί να προβλέπεται αποκλειστικά εντός οργανωμένων καταδυτικών πάρκων, με την κατά τον νόμο προβλεπόμενη περιβαλλοντική αδειοδότηση.

Σχόλια επί του άρθ. 15 - Τροποποίηση του άρθρου 13 του ν. 3409/2005

Η δημιουργία καταδυτικών πάρκων είναι απαραίτητο να εντάσσεται στη συνολική χωρική διαχείριση του θαλάσσιου περιβάλλοντος όπως αυτή διαμορφώνεται μέσα από τον θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό. Επίσης, δεν μπορεί να αγνοείται το ευρύτερο πλαίσιο προστασίας του θαλάσσιου περιβάλλοντος, όπως αυτό εκφράζεται από την οδηγία 92/43/ΕΟΚ για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων και της άγριας πανίδας και την οδηγία 2008/56 για τη θαλάσσια στρατηγική. Το γεγονός ότι φαίνεται να αγνοείται η συναρμοδιότητα με το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας στα θέματα προστασίας του θαλάσσιου περιβάλλοντος γεννά πρόσθετες ανησυχίες.

Δεδομένης της αυξανόμενης σύγκρουσης μεταξύ διαφορετικών χρήσεων που αναπτύσσονται και διεκδικούν θαλάσσιο χώρο, παράλληλα με τον τουρισμό, είναι σημαντικό η δημιουργία των καταδυτικών πάρκων να υπόκειται σε ουσιαστική διαβούλευση και συμμετοχή των εμπλεκόμενων φορέων (σύλλογοι αλιέων, σύλλογοι ξενοδόχων, τοπική αυτοδιοίκηση κλπ).

Σχόλια επί του άρθ. 17 - "Εναρμόνιση του πλαισίου σχετικά με τις προϋποθέσεις για την έγκριση μεταβολής των ορίων των Π.Ο.Τ.Α. προς το αντίστοιχο πλαίσιο των ΕΣΧΑΔΑ/ΕΣΧΑΣΕ"

Κατά την προτεινόμενη διάταξη, η γεωγραφική έκταση ενός ΠΟΤΑ μπορεί να ελεγκταθεί κατά 15% «αθροιστικά» (και κατά μέγιστο) χωρίς την έκδοση νέου προεδρικού διατάγματος. Χωρίς καμία αιτιολογία, από την οποία να προκύπτει η ανάγκη αυτή, η διάταξη επιτρέπει την παράκαμψη των ισχυουσών διαδικασιών για ακόμα μεγαλύτερη επέκταση από αυτήν που επιτρέπουν οι κείμενες διατάξεις (σήμερα 10%).

Σχόλια επί του άρθ. 21 – "Εναρμόνιση των Π.Ο.Τ.Α. προς το σύστημα χωρικού σχεδιασμού του ν. 4447/2016"

Με την προτεινόμενη διάταξη, «οι Π.Ο.Τ.Α. αποτελούν Ειδικό Χωρικό Σχέδιο του άρθρου 8 του ν. 4447/2016 (Α' 241)». Η διάταξη δεν προβλέπει κάτι διαφορετικό από όσα ήδη ισχύουν (πρβλ. άρθ. 8 παρ. 3, 8 και 9 ν. 4447/2016, όπως ισχύουν).

Σύμφωνα με σχόλιο του WWF Ελλάς – το οποίο είχε αρχικά υποβληθεί για την αντίστοιχη διάταξη του ν. 4289/2014 - «οι διατάξεις για τα Ειδικά Χωρικά Σχέδια είναι ιδιαίτερα προβληματικές, και θα πρέπει να αποσυρθούν ή να αναθεωρηθούν πλήρως... Τόσο από πλευράς γεωγραφικής κλίμακας, όσο και πληθυσμού, έκτασης δραστηριοτήτων, πολυπλοκότητας, περιβαλλοντικών επιπτώσεων, τα Σχέδια αυτά θα έπρεπε υπάγονται στα Τοπικά Χωρικά Σχέδια (σήμερα ΓΠΣ/ΣΧΟΑΑΠ). Ακόμα και με καθαρά οικονομικά κριτήρια, τα Τ.Χ.Σ. είναι πιο σημαντικά από τα Ε.Χ.Σ., διότι σχεδόν πάντα αφορούν οικονομικές δραστηριότητες με συνολικά μεγαλύτερα οικονομικά μεγέθη. Αντιθέτως, με την ιεραρχική εξίσωση ΤΧΣ και ΕΧΣ, το νομοσχέδιο επιτρέπει την ανατροπή των ΤΧΣ ...προκειμένου να διεκπεραιωθεί η εγκατάσταση συγκεκριμένων δραστηριοτήτων ...για χάρη των οποίων ανατρέπεται τελείως ο χωροταξικός σχεδιασμός. Οι προβλέψεις για την ισχύ των ΕΧΣ τελικά αμφισβητούν κάθε έννοια χωροταξικής ιεράρχησης και

δυνατότητας τοπικής εξειδίκευσης, λαμβάνοντας υπόψη τις ειδικές τοπικές συνθήκες. Ακόμα χειρότερα, με τα ΕΧΣ επιτρέπεται η ανατροπή των ΖΟΕ, ακόμα και όσων έχουν οριστεί βάσει διατάξεων όπως ο ν. 1650/86, με αποτέλεσμα να ανατρέπεται πριν ολοκληρωθεί το θεσμικό καθεστώς προστατευόμενων περιοχών...». Το σχόλιο εξακολουθεί να ισχύει στο ακέραιο και για τους ΠΟΤΑ.»